

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 22/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

131/2009. (V. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) budapesti lakos panaszos 2008. december 18-án előterjesztett panaszát a 2009. május 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, ezért a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos beadványában előadja, hogy 2008. december 18-án 19 óra 40 perc körüli időben Budapesten, a Dohány utcában, közterületen beszélgetett ismerőseivel, amikor kb. 10 rendőr vette őket körül. A rendőrök „minden bevezetés, indokolás nélkül” a panaszos igazolványát és laccímkarttyóját kérték, majd személyes és laccímadatait rögzítették. Az intézkedés során a panaszosról és a körülötte állókról videofelvételt készítettek, amelynek okáról a rendőrök a panaszos elmondása szerint nem voltak hajlandók tájékoztatást adni.

A panaszos sérelmezi, hogy a azonosító számmal rendelkező (...) nevű rendőr megfenyegette, hogy ha a panaszos és társai nem hagyják el a területet, 72 órára őrizetbe veszi őket.

A fenti eljárást a panaszos alapvető jogai súlyos megsértésének tartja, mivel álláspontja szerint semmiféle jogszabályba ütköző cselekményt nem követett el.

A panaszos kéri a Testülettől a vele szemben foganatosított intézkedés kivizsgálását, továbbá a kitöltött RK lap és a videofelvétel kiadását.

II.

1) A Testület a panasz kivizsgálásához szükséges információk beszerzése érdekében megkereséssel fordult Budapest rendőrfőkapitányához, aki a 110-70/2008. ált. számú egyedi utasításnak, (...) r. őrnagy jelentésének és az intézkedésről készült videofelvételnek a megküldése mellett válaszlevelében az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

110-70/2008. ált. számú egyedi utasításával a főkapitány 2008. december 18-án 0 órától 24 óráig terjedő időre Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A panaszossal szemben a BRFK tájékoztatása szerint a panaszolt intézkedést Görbe Attila r. őrnagy, a BRFK Bevetési Főosztály helyettes vezetője foganatosította. Mivel a panaszos és társai a jogsértő magatartás abbahagyására való felszólításnak eleget tettek, és a helyszínt önként elhagyták, velük szemben sem büntető-, sem szabálysértési eljárás nem indult.

2) A fokozott ellenőrzést elrendelő, 110-70/2008. ált. számú egyedi utasítás alapján a beosztott rendőri állomány feladata az volt, hogy figyelemmel kísérje a rendezvényre érkezőket és megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását, amelynek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat- és csomagátvizsgálásokat hajtott végre. Az utasítás indokolása szerint 2008. december 18-ára több szervezet jelentett be demonstrációt, amelyen jelentős számú résztvevőre kellett számítani, továbbá várható volt ellentétes érzelmű és nézeteket valló csoportok megjelenése is. Ezek miatt Budapest Rendőrfőkapitánya indokoltnak tartotta a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzését.

A rendőrség honlapján elérhető, 2008. december 18-án közzétett közlemény szerint aznapra 12 rendezvényt jelentettek be különböző szervezetek és személyek. A panasszal konkrétan érintett demonstráció bejelentője magánszemély volt.

3) R. őrnagy 2009. január 27-én kelt feljegyzésében az alábbiakat írja. A panaszban említett napon biztosítási feladatok ellátásában vett részt az Erzsébet téren, ahol a rendezvény 19 óra 30 perc körüli időben véget ért, és megkezdődött a résztvevők elvonulása. Néhány perccel később az őrnagy azt az információt kapta, hogy a Dohány utcában, a zsinagógánál kisebb csoportok gyűltek össze, és „különböző módon fejezik ki nézeteiket”. Ennek hallatán az őrnagy a biztosításban résztvevő állomány egy részét átcsoportosította a Dohány utcába, majd maga is odament. Odaérve több kisebb csoportot látott, köztük a korábbi rendezvény szervezőit, akiket felszólított, hogy

távozzanak és kérjék meg erre a többi jelenlevőt is, mivel a helyszínre nincs bejelentve rendezvény.

A jelentés szerint a panaszos egy 4-6 fős csoport tagjaként tartózkodott a zsinagóga előtti kordon közvetlen közelében. Igazoltatására azért került sor, hogy személyazonossága megállapításra kerüljön. Az őrnagy a csoportot távozásra szólította fel arra tekintettel, hogy a helyszínre nem volt rendezvény bejelentve, de annak tagjai – akik a jelentés szerint korábban az Erzsébet téren is jelen voltak – nemtetszésüket fejezték ki.

Az említett néhány fő hamarosan, a panaszos pedig valamivel később távozott. Ezt megelőzően a panaszos közölte a rendőrökkel, hogy ő csak sörözni érkezett, amire válaszul az őrnagy felhívta a figyelmét, hogy a zsinagógában nincs ilyen célt szolgáló létesítmény, majd megmutatta a panaszosnak, merre talál sörözőt.

Mivel a felszólítás eredményeként az érintettek jogsértő magatartásukkal felhagytak, további intézkedésekre nem került sor, ellenük feljelentést nem tettek.

4) A Testület megkeresése nyomán megküldött videofelvétel a panaszban sérelmezett események megítélésében csak részben nyújtott segítséget, mivel a történéseket nem a panaszos igazoltatásának kezdetétől tartalmazza, csupán (...) r. őrnagy helyszínre érkezésétől kezdve rögzíti.

Az intézkedésről készült videofelvételen az hallatszik, hogy az intézkedő rendőr – azaz r. őrnagy, a biztosítás parancsnoka – a panaszoshoz és a társaságában állókhoz lépve a csoportot felszólítja a helyszín elhagyására. Az érintettek erre azt felelték, hogy ők csak baráti beszélgetést folytatnak, és nem értik, miért kell távozniuk. Amikor azonban az intézkedő rendőr közölte, hogy amennyiben nem távoznak, elő fogja őket állítani, a csoport tagjai jelezték, hogy hajlandók elhagyni a helyszínt. Távozásuk előtt az eljáró rendőr kérésre azonosította magát, megadta a nevét. Ezt követően a csoport tagjai a panaszos kivételével távoztak.

A panaszos a helyszínen maradva azt mondta az intézkedő rendőrnek, hogy ő ugyan nem demonstrálni jött, de az imént tapasztalt jogsértés miatt most már nem hajlandó elmenni, így akarja kifejezni egyet nem értését. A rendőrök válaszul felhívták a figyelmét az elrendelt fokozott ellenőrzésre, és arra, hogy ennek keretében a rendőrség „területet lezárhat, ellenőrizhet”. A panaszos véleménye szerint ugyanakkor az a terület, ahol ő tartózkodott, nem volt lezárva, ezért továbbra sem értett egyet a felhívással.

A biztosítás parancsnoka ezt követően a panaszos figyelmét felhívta arra, hogy egy bejelentett demonstrációt követően ő olyan területre ment át, ahol a gyülekezést a rendőrség megtiltotta. A panaszos válaszul közölte, hogy nem demonstrálni érkezett oda, de most már demonstrálni szeretne, így kívánja kifejezni nemtetszését a történetek miatt. Álláspontja szerint a rendőröknek nincs joguk megtiltani a közterületen való

tartózkodást még akkor sem, ha ő valóban – ahogy a biztosítás parancsnoka megjegyezte – olyan személyekkel gyűlt egy társaságba, akiket nem ismer.

A rendőrök felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy a helyszínen tartózkodásának célja az érintett helyszín, az ott lévő épület – a zsinagóga – miatt kérdőjelezhető meg.

Mindezek után a panaszos megjegyezte, hogy ő tulajdonképpen sört inni indult, amire válaszul a rendőrök felhívták a figyelmét a közelben található kocsmára, ezt követően a panaszos végül távozott.

5) Mivel a videofelvételből és a jelentésből egyértelműen megállapíthatóvá vált, hogy a sérelmezett igazoltatást nem a panaszban név szerint is említett (...) r. őrnagy végezte el, mivel ő csak később, az igazoltatás foganatosítása után érkezett ahhoz a csoporthoz, amelynek a panaszos is tagja volt, a Testület újabb megkereséssel fordult Budapest rendőrfőkapitányához, amelyben kérte az igazoltatást foganatosító rendőr kilétének megállapítását, illetve jelentésének vagy jelentése kiegészítésének megküldését.

A BRFK Hivatala által küldött, 2009. április 28-án kelt válaszlevél arról számol be, hogy a BRFK a panaszossal szemben foganatosított, jelen beadványban sérelmezett intézkedésről sem rendőri jelentésekkel, sem egyéb adatokkal, sem RK lappal nem rendelkezik, és a már korábban megküldött videofelvételen kívül más kép- vagy hangfelvétel sem készült az intézkedésről.

A BRFK a Testület által feltett kérdések megválaszolása érdekében nyilatkoztatta a (...) r. őrnagy jelentésében említett (...) r. századost, továbbá az említett felvételen szereplő (...) r. zászlóst, akik nem tudták megnevezni azt a rendőrt, aki az igazoltatást a panaszossal szemben foganatosította.

A BRFK megállapítása szerint a felvételen nem látható igazoltatás, arról pedig – ahogyan fentebb kifejtették – nincs adat, hogy azt a panaszossal szemben ki hajtotta végre.

6) A konkrét eset megítéléséhez a Testület álláspontja szerint figyelembe kell venni a 2008. december 18-ai, Erzsébet téri demonstráció – híradásokból is ismert – előzményeit. Zsidó ifjúsági szervezetek 2008. december 21-én 16 órára hanukai gyertyagyújtást szerveztek a Hősök terére. Ez ellen való tiltakozásul Budaházy György és Toroczka László 2008. december 18-án 18.00 órára demonstrációt jelentett be a Dohány utcai zsinagóga elé. Az ezzel kapcsolatban közzétett közleményükben kérték, hogy a tüntetők lehetőleg Árpád-sávós zászlókkal felszerelve jelenjenek meg a templom előtt (lásd: www.hunhir.hu/index.php?pid=hirek&id=15147).

A zsinagóga elé bejelentett rendezvényt a rendőrség a közlekedés aránytalan akadályozására való hivatkozással megtiltotta, ezért azt végül az Erzsébet téren

tartották meg. Ezen rendezvény befejeződését követően vonult át néhány résztvevő a demonstráció eredetileg tervezett helyszínére, a zsinagóga elé.

III.

A Testület a rendelkezésére bocsátott iratok alapján megállapította, hogy a panaszos beadványában sérelmezett intézkedések érintették a panaszos személyi szabadságát, személyes adatok védelméhez való jogát, a tisztességes eljáráshoz és a panasz előterjesztéséhez való jogát, végül emberi méltóságát, de jogsértés egyik alapjog vonatkozásában sem volt megállapítható az alábbiak szerint.

1) A panaszos igazoltatásával és adatainak rögzítésével kapcsolatban a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy Budapest rendőrfőkapitánya a kérdéses időpontra, Budapest területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

Az Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó 30. §-a alapján „a Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén [...] tartózkodókat igazoltathatja”.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-a értelmében „a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalom illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják”.

Megállapítható, hogy a jogszabályi háttér – ahogyan arra a Testület korábbi állásfoglalásaiban is utalt [lásd pl.: 5/2009. (I. 21.) számú állásfoglalás] – meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával foganatosítható rendőri intézkedéseknek, ezen belül is elsősorban az igazoltatásnak. Ennek keretében az állomány tagjainak nem kell olyan mértékig mérlegelniük az igazoltatás konkrét okainak meglétét, mint egy olyan igazoltatás során, amelyet saját kezdeményezésre, az Rtv. 29. §-a alapján foganatosítanak, mert a fokozott ellenőrzés egyfajta mögöttes „felhatalmazást” jelent.

Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésével teljes mértékben megkerülhető az igazoltatás célhoz kötöttségének és megalapozottságának követelménye. Vizsgálható egyfelől, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése indokolt volt-e, másfelől az is, hogy a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított konkrét igazoltatás nem volt-e egyértelműen indokolatlan a fokozott ellenőrzés céljainak fényében.

Tekintettel arra, hogy a közelmúlt tapasztalataiból kiindulva alappal lehetett számítani a demonstráció helyszínén, illetve annak közelében rendbontók megjelenésére, a fokozott ellenőrzés elrendelésének feltételei a Testület szerint a rendezvénnyel érintett terület vonatkozásában fennálltak (márpedig a kérdéses igazoltatás ilyen helyszínen történt).

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése adott esetben a jogszabályi felhatalmazáson túli felhatalmazást konstituálhat, ezért a Testület a jövőre nézve is fenntartja a jogot arra, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésének indokoltságát és megalapozottságát az arányosság követelményének szempontjából, konkrét egyedi ügyekben vizsgálat tárgyává tegye.

2) A második kérdés eldöntése a panaszolt intézkedés egyedi körülményeinek vizsgálatát tette szükségessé.

A panasszal érintett igazoltatásra (...) r. őrnagy előadása szerint néhány perccel fél nyolc után került sor, amikor az Erzsébet téren tartott rendezvény véget ért, és megkezdődött a résztvevők elvonulása. Az őrnagy ekkor azt az információt kapta, hogy a Dohány utcában, a zsinagógánál kisebb csoportok gyűltek össze abból a célból, hogy nézeteiket különböző módon kifejezzék. Ennek hallatán az őrnagy a biztosításban résztvevő állomány egy részét átcsoportosította a Dohány utcába, majd maga is odament.

Elmondása szerint odaérve több kisebb csoportot látott, amelyek közül az egyik 4-6 fős csoportban ott volt a panaszos is a zsinagóga előtti kordon közvetlen közelében. A panaszost és a csoport többi tagját a helyszínre vezényelt rendőrök igazoltatták, ezt követően lépett a csoporthoz az őrnagy, hogy távozásra szólítsa fel őket.

Az intézkedésről készült videofelvételből kiderül, hogy mind a panaszos, mind a társaságában lévők némelyike viselt, illetve magánál tartott Árpád-sávós ruhadarabokat, illetve tárgyakat (a panaszos nyakában ilyen mintázatú kendő volt), ezért az előzményekből következően (így például a szervezők azon felhívásából, hogy a demonstráció résztvevői Árpád-sávós zászlókat hozzanak magukkal) a rendőrök alappal feltételezték, hogy a zsinagóga előtti csoportosulás nem egyszerű „baráti beszélgetés”, hanem a jogszerűen megtartott rendezvénynek a bejelentett helyszíntől eltérő helyen, és a bejelentésben megjelölt időn túli – tehát jogszerűtlen – folytatása.

Ez – azon túlmenően, hogy a fokozott ellenőrzés hatálya alatt, a kiemelt kockázatú rendezvényekhez közeli időpontban és helyszínen történt az igazoltatás – önmagában is elégséges alapot jelentett volna az igazoltatásra. Így a fokozott ellenőrzés keretében a panaszossal szemben foganatosított konkrét igazoltatás vonatkozásában is aggálytalanul megállapítható volt, hogy az nem minősül jogsértőnek.

Az adatrögzítés vonatkozásában a következőket állapította meg a Testület.

Az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdése szerint „az igazoltatás során rögzíteni kell – ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. §-ának (2) bekezdése értelmében „az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják”.

A demonstrációkhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények elkövetőinek utólagos azonosíthatósága iránti igény az adatrögzítés lehetséges preventív hatásait is figyelembe véve indokoltá teheti az igazoltatások fogantatásán túlmenően az igazoltatott személyek adatainak rögzítését is. A személyes adatok védelméhez fűződő jog ilyen helyzetekben összeütközésbe kerül a közrend és közbiztonság alkotmányos értékével, illetve az a mögött húzódó és abban megtestesülő egyéni alapjogokkal (a békés rendezvényen résztvevők gyülekezési joga, véleménynyilvánítási joga és testi épséghez fűződő joga). A Testület álláspontja szerint a konkrét eset összes körülményét figyelembe véve (így elsősorban azt, hogy a panaszos olyan helyszínen folytatta a demonstrációt, amelyre nézve azt a rendőrség korábban megtiltotta), az alkalmasság, szükségesség és arányosság tesztjét alkalmazva, a személyes adatok védelméhez fűződő jog ilyen jellegű korlátozása egy demokratikus társadalomban megengedhetőnek minősült.

Az igazoltatás és az adatrögzítés jogalapját érintő testületi álláspont kialakítását alapvetően nem befolyásolta az a körülmény sem, hogy az intézkedéseket fogantató rendőr személye nem volt megállapítható, mivel az a körülmények ismeretében, a panaszos és a rendőrök elmondásának összevetésével a rendőri fellépés így is értékelhető volt. Ennek keretében, a fent kifejtettekre tekintettel a panaszos igazoltatását és adatainak rögzítését a Testület a konkrét esetben indokoltnak és jogszerűnek találta.

3) Az igazoltatás fogantatásának módja kapcsán panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök „minden bevezetés, indokolás nélkül” kérték igazolványát és lakcímkártyáját.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles az intézkedés tényét és célját szóban közölni. A rendelkezés oka, hogy csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személlyel az intézkedés okát olyan részletességgel közlik, amelynek alapján megfelelően meg tudja ítélni a vele szemben fogantatott intézkedés jogszerűségét.

A rendőrség a Testület másodszori megkeresése nyomán több módon is megpróbálkozott azzal, hogy a panaszolt igazoltatást végrehajtó rendőr kilétét megállapítsa, kísérletei azonban nem vezettek eredményre, és végül a panaszos állításait cáfoló bizonyítékokat nem adott elő.

Azokban az esetekben, amikor a panasz tartalmáról való tájékoztatás ellenére a rendőrség válasza a panaszos állításának ellentmondó nyilatkozatot nem tartalmaz, a rendőrség a panaszban megfogalmazott kifogásokkal nem állít szembe bizonyítékot, és egyéb, a panaszos elmondását megkérdőjelező adat sem áll rendelkezésre, a Testület általában a panaszos elmondását fogadja el döntése alapjául.

Előfordulhat azonban, hogy a rendőrség megteszi a tőle elvárható lépéseket a panaszolt esemény körülményeinek felderítése – a panaszban érintett rendőr személyének megállapítása – érdekében, ám annak során nem jár sikerrel, és a Testület megkeresésére érdemi választ ezek után sem tud adni. Ezekben az esetekben annak megállapításakor, hogy az események valóban a panaszos elmondása szerint történtek-e, a Testület az ügy összes körülményét, és a tudomására jutott valamennyi információt nagy körültekintéssel mérlegeli.

Jelen esetben a Testület azt vette nagy súllyal figyelembe, hogy a panaszos egyéb – fentebb érintett és az alábbi pontokban kifejtett – panaszai, amelyek szerint őt baráti beszélgetés során vonták intézkedés alá, a videofelvétel készítésének okáról nem voltak hajlandók felvilágosítást adni neki a rendőrök, és megfenyegették őt, hogy 72 órára „beviszik”, alaptalannak bizonyultak, ezen kijelentései a valóságnak igazoltan nem feleltek meg. Erre tekintettel a Testület a panaszos elmondását ebben a vonatkozásban (tehát az azonosítás és az intézkedés indoka közlésének elmaradása tekintetében) sem fogadta el a döntésének alapjául, így a tisztességes eljáráshoz és a panasz előterjesztéséhez való jog megsértését nem állapította meg.

4) A panasznak azzal a részével kapcsolatban, amely szerint a videofelvétel készítésének okáról a rendőrök „tájékoztatást nem voltak hajlandók adni”, megállapítható – éppen a felvételtől –, hogy nem felel meg a valóságnak. A felvételt készítés okáról sem a panaszos, sem a társaságában lévő személyek nem kértek tájékoztatást.

A felvételt készítés jogalapját az Rtv. 42. § (1) bekezdése adja meg, amely szerint 42. § (1) a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet. E felhatalmazás a szükségesség és arányosság követelményéből adódóan nyilvánvalóan csak azokra az esetekre vonatkozik, amikor a felvételt készítést valamilyen, az intézkedéssel összefüggő körülmény indokolja.

A jelenlegi ügyben az a körülmény, hogy fennállt egy jogellenes demonstráció kialakulásának lehetősége, kellő indokot jelentett a felvételnézésre, így a Testület a panasz e részével kapcsolatban sem állapított meg jogsértést, a felvétel elkészítésével a rendőrök a panaszos álláspontjával ellentétben nem valósítottak meg személyes adattal visszaélést.

5) Szintén megalapozatlannak találta a Testület a panasznak azt a részét, amely szerint az intézkedő rendőr a panaszost és társait megfenyegette, hogy 72 órára beviszi, ha nem hagyják el a helyszínt. Ezzel összefüggésben a következőket állapította meg a Testület.

A videofelvétel alapján nyilvánvaló, hogy az intézkedő rendőr nem 72 órás szabadságelvonást, hanem előállítás helyezett kilátásba arra az esetre, ha a panaszos és a társaságában lévő személyek nem hagyják el a helyszínt.

A fentebb kifejtettek szerint a panaszos és társai tulajdonképpen folytatták a gyülekezést a bejelentés szerinti befejezési időpontot követően is, ráadásul egy olyan helyszínen, amelyre nézve a rendőrség a rendezvényt megtiltotta. A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. §-ának (1) bekezdése szerint, ha bejelentéshez kötött rendezvényt tiltó határozat ellenére tartanak, a rendőrség a rendezvényt feloszlatja. Az eljáró rendőrök ennek a rendelkezésnek szereztek érvényt, amikor felszólították a panaszost és társait a helyszín elhagyására, a csoport szétoszlására vonatkozó felhívás tehát jogszerű volt.

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. Rendelet 40/A. § (1) bekezdése szerint, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének f) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja.

Ezen rendelkezések összeolvasásából megállapítható, hogy az eljáró rendőr részéről nem volt jogszerűtlen az a figyelmeztetés, hogy amennyiben a panaszos és társai nem távoznak, sor kerülhet az előállításukra. A rendőr eljárása éppen hogy megfelelt a fokozatosság követelményének, amikor nem azonnal alkalmazta a lehetséges (és a panaszosra nézve hátrányosabb) jogkövetkezményt, hanem több ízben figyelmeztette a panaszost, mire számíthat, amennyiben nem hagy fel jogellenes magatartásával. Az előállítás lehetőségére vonatkozó figyelmeztetést ezért a Testület teljes mértékben jogszerűnek találta.

IV.

1) Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése értelmében a Testület az alapvető jogot nem sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést foganatosító szerv

vezetőjéhez átteszi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti.

Mivel a fent kifejtettek szerint a rendőri intézkedések jogszerűek voltak, alapjogsértést nem, csupán jogszerű alapjog-korlátozást valósítottak meg, és tekintettel arra, hogy a panaszos az áttétel ellen nem tiltakozott, a Testület a panasznak az intézkedést foganatosító szervhez való áttételéről döntött.

2) A panaszos kérte továbbá az intézkedésről kiállított RK lapot és az intézkedésről készült videofelvételt is.

Az RK lap vonatkozásában a Testület nincs abban a helyzetben, hogy a panaszos kérelmével érdemben foglalkozzon, mivel az RK lap beszerzése iránt nem intézkedett, tekintettel arra, hogy a panasz elbírálásához az RK lapra szüksége nem volt.

A panaszos igazoltatásáról készült videofelvétel kapcsán a Testület a következőkről tájékoztatja a panaszost. Az Rtv. hiányos szabályozása következtében pillanatnyilag nem egyértelmű, hogy a Testület milyen módon és mértékig engedhet betekintést az eljárása során beszerzett, illetve keletkezett iratokba, felvételekbe, ezért a Testület állásfoglalást kér az ügyben az adatvédelmi biztostól.

Az állásfoglalás kézhezvételéig a Testület csak azokba az iratokba, felvételekbe enged betekintést, amelyek nem tartalmazzák harmadik személyek adatait. Tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben foganatosított intézkedésről készült felvételnek van olyan része, amelyen csak a panaszos és a vele szemben intézkedő rendőrök láthatók, a felvétel ezen részeinek megtekintését a Testület a panaszos számára lehetővé teszi.

3) A felvétel egyéb részeinek vonatkozásában a Testület az alábbiakra hívja fel a panaszos figyelmét. Miután a Testület állásfoglalását megküldi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjének, azaz Budapest rendőrfőkapitányának, a panasz kivizsgálása tovább folytatódik egy, az Rtv. 93/B. §-án alapuló panaszeljáráásban, amelyet a BRFK ügynevezett közigazgatási hatósági eljárásban folytat le. Ennek szabályaira a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) vonatkozik, amelynek 68. § (1) bekezdése szerint az ügyfél személyesen, illetve a törvényes vagy írásban meghatalmazott képviselője útján – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – betekinthez az eljárás során keletkezett iratba, arról másolatot, kivonatot készíthet vagy másolatot kérhet.

A (2) bekezdés értelmében nem tekinthet be az ügyfél – többek között – betekintési vagy megismerési engedély hiányában az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó iratba, vagy a törvény által védett egyéb adatot tartalmazó iratba, ha azt az érintett adat védelmét szabályozó törvény kizárja, vagy ha a védett adat megismerésének hiánya nem akadályozza az e törvényben biztosított jogai gyakorlásában.

Mindezek alapján azt követően, hogy a Testület az állásfoglalását megküldi a budapesti rendőrfőkapitánynak, a panaszosnak a Ket. rendelkezései alapján megnyílik az betekintési joga, amelyet azon bizonyítékok vonatkozásában is gyakorolhat, amelyekre nézve a Testület az ombudsmani állásfoglalás kézhezvételéig nem biztosít hozzáférést.

Budapest, 2009. május 13.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület